

ถาม & ตอบ

ปัญหา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปรางทิพย์ นพรัมภา

ถาม ดิฉันสอนภาษาอังกฤษพื้นฐานสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 มาประมาณ 3 ปีแล้วค่ะ ดิฉันมีปัญหาในการจะกระตุ้นให้ผู้เรียนที่ค่อนข้างขี้อาย ได้มีบทบาทในชั้นเรียน ดิฉันคิดว่าผู้เรียนเหล่านั้นอยากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ แต่เขาขลาดอายและไม่มีความมั่นใจจะแสดงออก ดิฉันเองก็ไม่มั่นใจพอที่จะช่วยเขาได้ กรุณาแนะนำด้วยค่ะ

ตอบ ดิฉันเข้าใจปัญหาของคุณเวณิกาดีค่ะ ดิฉันเองก็มีปัญหาเดียวกันนี้แทบทุกครั้ง ในชั่วโมงสอนที่มีผู้เรียนคละเคล้ากันในกลุ่มเดียวกัน ดิฉันรู้สึกไม่สบายใจทุกครั้งที่จะต้องเรียกผู้เรียนที่นั่งเงียบเฉยอยู่แทบตลอดเวลาออกมาตอบปัญหา หรือทำกิจกรรมต่างๆ เพราะเกรงว่าจะเป็นการบังคับใจ และทำให้เขาเกิดความตระหนกตกใจ อันจะนำไปสู่ทัศนคติที่ไม่ดียิ่งขึ้นไปอีกในการเรียนภาษาอังกฤษ

อย่างไรก็ตาม จากประสบการณ์สอนภาษาอังกฤษมาเกือบสิบห้าปี ดิฉันลองใช้เทคนิคต่างๆ ดังต่อไปนี้ ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเหล่านี้ได้มีบทบาทร่วมในห้องเรียน

1) **การเตรียมพร้อมที่ดี** ในการเตรียมบทเรียนแต่ละครั้ง ดิฉันจะถามตัวเองก่อนว่า ผู้เรียนที่ขลาดอายเหล่านี้มีปัญหาอะไรบ้าง สาเหตุใดทำให้เขาเฉื่อยชาที่จะร่วมกิจกรรมกลุ่ม เขาไม่ชอบภาษาอังกฤษ มีทัศนคติไม่ดี เรียนไม่เก่งหรือมีปัญหาส่วนตัวต่างๆ อาทิเช่น เข้ากับผู้คนหรือแม้แต่เพื่อนร่วมกลุ่มไม่ได้ หรือมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ จากนั้นดิฉันก็จะลองพิจารณาดูบทเรียนว่ามีความยากง่ายเกินระดับหรือไม่ มีความน่าสนใจหรือไม่ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ จากนั้นดิฉันก็จะพยายามใช้ข้อมูลต่างๆ มาเป็นพื้นฐานในการเตรียมกิจกรรมสำหรับผู้เรียน

ดิฉันขอเสนอแนะกิจกรรมต่างๆ ที่ดิฉันเคยใช้ได้ผลดีมาแล้ว

1.1 การสัมภาษณ์พูดคุยกันเองระหว่างผู้เรียน (Interviews)

หัวข้อที่ดิฉันมักจะใช้ให้ผู้เรียนสัมภาษณ์พูดคุยกันเอง อาทิเช่น "The Last Party I Attended" จะเป็นงานวันเกิด วันแต่งงาน

งานฉลองเทศกาลต่างๆ ที่ผู้เรียนคุ้นเคย และสนใจ

ดิฉันให้ ผู้เรียนจับคู่ สันทนาการเอง เกี่ยวกับ पार्टीนั้นๆ ดิฉันมักจะเขียนคำถามนำไป และ แจกแก่ผู้เรียนเป็นคู่ๆ ไป หรือบางครั้งดิฉัน ก็อนุญาตให้ผู้เรียนพูดคุยกันอย่างมีอิสระ ตัวอย่างของคำถาม เช่น

- When did you last attend a party?
- Who attended?
- Where was it held?
- What was the party for?
- Who was the host (hostess)?
- What did you do at the party?
- What did you like most about it?
- What impressions were you left with?

หัวข้อเกี่ยวกับงานปาร์ตี้นี้ เป็นเรื่องที่สนุก ผู้เรียนแทบจะทุกคนเคยคุ้น จึงเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนที่แม้จะซีอายที่สุด ก็สามารถตอบได้อย่างสบายใจ

1.2 ใช้กิจกรรมการร่วมกันแก้ปัญหา (Problem Solving) เป็นกิจกรรมที่สนุกเร้าใจ และ ผู้เรียนได้ร่วมกันคิดค้นหาวิธีแก้ปัญหาในที่สุด

2) **หาบทบาทที่เหมาะสมให้ผู้เรียน** เมื่อเตรียมบทเรียนและกิจกรรมพร้อมแล้ว ผู้สอนควรจัดบทบาทที่เหมาะสมแก่ลักษณะของผู้เรียน หากผู้เรียนไม่ชอบพูดเอาจริงๆ จังๆ ผู้สอนควรอนุญาตให้ผู้เรียนได้มีส่วนที่ไม่ต้องมีบทบาทในการพูดมากนัก เช่น อาจเป็นผู้ถือรูป หรือโปสเตอร์ ประกอบในการเล่าเรื่องของผู้เรียนอื่น หรือเป็นเลขานุการคอยจดบันทึกในการสนทนาในกลุ่ม หรือเป็นคนเขียนคำตอบในการแก้ปัญหาต่างๆ บทบาทเหล่านี้ ทำให้ผู้เรียนที่ไม่ชอบพูดได้รู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรม มิได้ถูกละเลย

และในขณะเดียวกัน ก็มีความปลอดภัย ไม่รู้สึกอึดอัดใจในห้องเรียน

3) **ระบบการให้คะแนนหัวใจ** ครูอาจกำหนดคะแนนเต็ม 100 สำหรับการร่วมกิจกรรม หากผู้เรียนให้ความร่วมมือก็จะให้คะแนนสะสมไปเรื่อยๆ เป็นการจูงใจให้ร่วมมีบทบาทในห้องเรียน

4) **ครูผู้สอนเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้เรียนที่ไม่มีบทบาท** ผู้สอนคิดหากิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและแบ่งผู้เรียนให้ทำงานคู่กัน ผู้สอนอาจหาโอกาสจับคู่กับผู้เรียนที่ขลาดอายที่สุด ทั้งนี้ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสหลบเลี่ยงบทบาทของตนได้ อย่างไรก็ตาม ครูไม่ควรจะจับคู่เดิมบ่อยเกินไป เพราะจะทำให้ผู้เรียนอื่นๆ เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีนัก รวมทั้ง partner ของครู ก็จะไม่รู้สึกอึดอัด และไม่รู้สึกเสรีในการเรียนภาษาอังกฤษ

5) **เพิกเฉยบางขณะ** หากครูได้พยายามกระตุ้นโดยใช้เทคนิคต่างๆ แล้วก็ยังไม่ได้ผล อาจปล่อยให้ผู้เรียนที่ไม่ร่วมมือเหล่านี้ไว้ตามลำพังบ้าง เมื่อทำกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้นหากเขาไม่ได้มีบทบาทเลย เขาก็อาจจะเกิดความรู้สึกลำบากใจ เขาก็อาจพยายามมีบทบาทขึ้นมาทีละน้อยๆ ครูไม่ควรจะแสดงความสนใจจนเกินสมควร เพราะจะทำให้เขาขาดความมั่นใจได้ และลดบทบาทลงในทันที วิธีนี้อาจใช้ได้ผล ในกรณีที่ผู้เรียนเองมีความใฝ่รู้ และเกิดความหวั่นวิตกว่า หากตนยังเพิกเฉยต่อไป ก็อาจจะไม่ได้เรียนรู้อะไรเลยในห้องเรียน

วิธีต่างๆ ที่ดิฉันเสนอมานี้ ดิฉันได้เคยทดลองใช้ได้ผลกับกลุ่มผู้เรียนที่ดิฉันสอนอยู่ หวังว่าคุณเวณิกา จะสามารถนำไปดัดแปลงใช้ได้ผลไม่มากก็น้อยในกลุ่มผู้เรียน

ขอบคุณค่ะ